Foreign policy, international relations and security analysis

INTERNATIONAL WEEKLY

№09 15.05.2024- 31.05.2024

FPRI

Foreign
Policy
Research
Institute

ЗМІСТ

УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Аналіз теми тижня: Безпекові угоди з країнами ЄС: чи готова євроспільнота взяти на себе оборонні зобов'язання щодо України замість НАТО 3

Інші події в ЄС 6

ЗОВНІШНЯ ТА БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Аналіз теми тижня: В.Зеленський об'єднує Європу на базі спільної загрози з боку Росії 8

Двосторонні відносини 11

Бельгія 11

Ісландія 12

Німеччина 12

Польща 13

Аргентина 13

ПЕРЕБІГ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Зміни на фронті 16

Військова допомога 17

Росія: внутрішні та зовнішні виклики 18

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: Безпекові угоди з країнами ЄС: чи готова євроспільнота взяти на себе оборонні зобов'язання щодо України замість НАТО?

Фото: Reuters

Наприкінці травня Європейська комісія дійшла висновку, що Україна і Молдова виконали всі необхідні умови для початку переговорів про вступ до ЄС. Про це повідомила речниця Єврокомісії Ана Пісонеро на брифінгу в Брюсселі.[1]Вона зазначила, що Єврокомісія поінформувала Комітет постійних представників ЄС на рівні послів (Coreper) про прогрес, якого досягли Україна і Молдова у виконанні вимог для початку міждержавних переговорів про вступ до ЄС.

" З боку Єврокомісії ми надали оновлену інформацію з цього приводу. Ми вважаємо, що обидві країни здійснили всі необхідні кроки... Тепер рішення знаходиться у руках країн-членів, які мають ухвалити рамкові умови для переговорів. Як тільки таке рішення буде прийнято, головування в Раді ЄС має скликати міжурядову конференцію, щоб офіційно розпочати переговори," - підкреслила речниця ЄК.

За її словами, Україна ухвалила законодавчі акти для підвищення фінансування Національного антикорупційного бюро, вилучила з законодавства про запобігання корупції положення, що обмежують повноваження НАЗК у перевірці активів, які

[1] Україна виконала всі умови для початку переговорів про вступ до ЄС – Єврокомісія.07.06.2024. https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3872448-ukraina-vikonala-vsi-umovi-dla-pocatku-peregovoriv-pro-vstup-do-es-evrokomisia.html

перебувають у процесі перевірки, а також скоротила повноваження НАЗК у верифікації власності, яка зазначається у деклараціях про доходи кандидатів на державні посади. Крім того, українська сторона активувала законодавство про лобіювання, привівши його у відповідність до європейських стандартів у рамках плану дій з обмеження впливу олігархів.

Окрім того, ЄС готовий і далі підтримувати Україну фінансово. Так, Єврокомісія розглядає можливість використання майбутніх відсотків від заморожених російських активів у Європі для надання Україні багатомільярдного кредиту. Гарантією цих коштів стане семирічний бюджет ЄС обсягом €1,2 трильйона. Як повідомляє Укрінформ, посилаючись на Politico, цю ідею обговорюватимуть міністри фінансів ЄС найближчим часом. Зазначається, що реалізація цієї пропозиції стане суттєвим кроком уперед порівняно з нещодавно узгодженим планом ЄС, згідно з яким більшу частину прибутку від заморожених російських активів у Європі, приблизно €3 мільярди на рік, планується використовувати для закупівлі зброї для України. Для впровадження цієї ідеї необхідна одноголосна згода урядів усіх країн Євросоюзу на зміну семирічного бюджету блоку, а також схвалення Європейського парламенту, зазначає видання.

В політичних колах ЄС існує думка, що ця пропозиція може бути прийнятною для Вашингтона. Співрозмовники зазначають, що адміністрація США прагне перекласти ризики цього кредиту для України на країни ЄС. Президент Джо Байден не хоче залучати Конгрес до ратифікації потенційної майбутньої угоди щодо позики, оскільки побоюється, що опозиція законодавців-республіканців може затягнути цей процес після президентських виборів у листопаді.

І дійсно, зараз ми можемо спостерігати як **Європа вимушена перебирати на себе роль головного союзника України.** Адже США перебуваючи у передвиборчий гонці відсунули українське питання на другий план. У той же час очікуваний липневий саміт НАТО у Вашингтоні не принесе Києву бажаних результатів.

Відчувається це і на рівні населення. Так, близько 60 відсотків європейців підтримують закупівлю та постачання військової техніки з ЄС до України. За даними опитування "Євробарометр", опублікованого 23 травня, шестеро з десяти громадян країн ЄС підтримують військову допомогу Україні. Також така ж кількість респондентів схвалює надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС.[2]Однак ця підтримка дещо знизилася порівняно з опитуванням від 5 травня, коли 67 відсотків громадян країн ЄС підтримували військову допомогу Україні.

Кількість тих, хто схвалює надання гуманітарної допомоги Україні, знизилася з 93 до 87 відсотків, а кількість тих, хто підтримує прийняття українців, які рятуються від війни, зменшилася з 88 до 83 відсотків. Водночас семеро з десяти європейців підтримують фінансову допомогу Україні та економічні санкції проти Росії за війну. У попередньому опитуванні таких було вісім з десяти. Понад три чверті європейців (77 відсотків) підтримують спільну політику оборони і безпеки між країнами ЄС, а понад 71 відсоток громадян ЄС погоджуються з тим, що ЄС повинен наростити виробництво військової техніки.

У той же час на політичному рівні посли ЄС погодили текст двосторонньої безпекової угоди між Україною та Європейським Союзом, яка продовжує декларацію G7 про гарантії безпеки. Угоду планується фіналізувати до кінця червня, повідомляє видання Welt. У документі на одинадцяти сторінках, який був затверджений послами 27 країн ЄС під грифом «*конфіденційно*», зазначається, що ***Європейський Союз та його держави-члени відіграватимуть ключову роль у довгостроковій безпеці та стійкості України через військову, гуманітарну, фінансову, торговельну та***

[2] Більшість європейців підтримують постачання зброї Україні. 23.05.2024. https://www.dw.com/uk/bilsist-evropejciv-pidtrimuut-postacanna-zbroi-ukraini/a-69163374

економічну підтримку, а також через розміщення біженців, підтримку реформ і санкцій, та відбудову.

ЄС зобов'язується негайно провести консультації протягом 24 годин у разі нових атак, хоча це виключає участь європейських військ у бойових діях проти Росії. Брюссель продовжить тренування українських військових та надання допомоги в обороні. Згідно з Welt, Фонд підтримки України у 2024 році матиме бюджет у 5 млрд євро. До 2027 року бюджет може збільшитися в залежності від потреб української армії та додаткових двосторонніх внесків країн ЄС. Євросоюз також зобов'язується надати Україні масштабну підтримку у відбудові, оцінювану в мільярди євро. У лютому 2023 року Світовий банк оцінив вартість відновлення України у $411 млрд.

Країни ЄС наприкінці червня 2023 року погодилися надати Україні безпекові гарантії. Проте три нейтральні держави наполягали, що блок окремо не повинен давати гарантій, а лише взяти зобов'язання щодо безпеки. ***Сім країн ЄС, зокрема Словаччина, Угорщина, Хорватія, Болгарія, Кіпр, Ірландія, Австрія та Мальта, відмовляються укладати двосторонні угоди з Україною. Швейцарія і Туреччина, які не входять до ЄС, також не хочуть погоджувати безпекову угоду з Україною.***

В той самий час Київ перебуває в очікування щодо початку перемовин про вступ у ЄС червні. Європейський комісар із бюджетних питань Йоганнес Ган заявив, що вступ України до ЄС не становитиме значних фінансових труднощів для об'єднання. Разом з тим **ЄС сам стикається із викликами у побудові власної безпеки.** Проте у Європейському Союзі не повинно виникати питання вибору між підтримкою України та забезпеченням власної безпеки — обидва ці завдання мають вирішуватися одночасно. Про це заявила Урсула фон дер Ляєн під час дебатів Eurovision Debate 2024 серед кандидатів на посаду майбутнього керівника Єврокомісії, які відбулися за участю представників провідних європейських партій, повідомляє кореспондент Укрінформу.

«Перш за все ми маємо стояти поряд з Україною. Україна б'ється у цій війні за свободу, проти пригнічення, це війна демократії проти автократії. Україна б'ється за наші цінності та за всі вільні країни. Тож ми маємо передусім підтримати Україну і, безумовно, у той же час наростити нашу оборону», — наголосила фон дер Ляєн.[3] **Європа, за словами кандидатки від ЄНП, має продовжувати розвивати власну оборонну промисловість, припинити фрагментацію європейського оборонного сектору та зосередитися на спільних європейських проєктах**.

«Наприклад, одним з таких проєктів може бути створення протиповітряного щита для всієї Європи, запропонованого Міцотакісом (Кіріакос Міцотакіс, прем'єр-міністр Греції) та Туском (Дональд Туск, прем'єр-міністр Польщі). Це ті проєкти, де всі європейці можуть сказати — так, ми беремо ці гроші та інвестуємо їх для всієї Європи. Але, перш за все, ми маємо допомогти Україні», — сказала фон дер Ляєн, яка претендує на посаду президентки Єврокомісії у новому складі цієї ключової євроінституції після виборів до Європарламенту.

[3] ЄС має одночасно вирішувати питання підтримки України та власної безпеки - фон дер Ляєн. 23.05.2024. https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3867128-es-mae-odnocasno-virisuvati-pitanna-pidtrimki-ukraini-ta-vlasnoi-bezpeki-fon-der-laen.html

Інші події в ЄС

Замах на Роберта Фіцо. Наслідки

16.05.2024

Віцепрем'єр Словаччини повідомив, що Роберту Фіцо нічого не загрожує, операція минула добре.

Томаш Тараба стверджує, що операція над прем'єром Словаччини минула добре і його життю нічого не загрожує.

Також словацькі ЗМІ повідомили, що прем'єра Словаччини прооперували і він при тямі.

Нагадаємо, у словацького прем'єр-міністра Роберта Фіцо стріляли 15 травня після виїзного засідання уряду в місті Гандлова.

Європейська правда

Новий уряд Нідерландів з ультраправими обіцяє військову підтримку України

16.05.2024

Нова урядова коаліція у Нідерландах на чолі з ультраправою Партією свободи (PVV) Герта Вілдерса заявила, що продовжить політичну та військову підтримку України.

Про це, зокрема, йдеться у коаліційній угоді, опублікованій в четвер.

Зазначимо, що після повномасштабного вторгнення Росії в Україну Вілдерс дещо віддалився від Кремля, назвавши вторгнення помилкою. Але він не підтримував відсилання додаткового озброєння в Україну. Однак, інші партії в урядовій коаліції – за військову допомогу Києву.

Європейська правда

ЄС затвердив заборону ще чотирьох пропагандистських ресурсів РФ

17.05.2024

Рада ЄС 17 травня вирішила призупинити мовлення на території Європейського Союзу ще чотирьох ЗМІ, які поширюють та підтримують російську пропаганду та загарбницьку війну проти України: Voice of Europe, "РИА Новости", "Известия" та "Российская газета.

Європейська правда

Норвегія обіцяє арештувати прем'єра Ізраїлю, якщо Міжнародний кримінальний суд видасть ордер на його арешт

21.05.2024

Глава МЗС Норвегії Еспен Барт Ейде наголосив, що країна є підписантом Римського статуту, на основі якого функціонує Міжнародний кримінальний суд, і підтримує його роботу.

“Якщо Нетаньягу або один із лідерів ХАМАС, яким також пред'явлені звинувачення, з'явиться в Норвегії, ми зобов'язані це зробити згідно з міжнародним правом. Те ж саме стосується всіх країн Європи, за винятком Туреччини”,– додав він.

Нагадаємо, 20 травня прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан закликав палату попереднього провадження видати ордери на арешт прем'єр-міністра та міністра оборони Ізраїлю, а також кількох лідерів ХАМАС за звинуваченнями у воєнних злочинах.

Європейська правда

Норвегія визнає Палестинську державу

22.05.2024

Прем’єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стьоре заявив, що його країна визнає Палестинську державу.

Через 75 років після того, як Норвегія визнала Ізраїль державою, Норвегія стала 144-ю країною ООН, яка також визнала Палестину.

Визнання набуде чинності 28 травня.

Він обґрунтовує це тим, що Палестинська держава абсолютно необхідна для встановлення миру на Близькому Сході.

Ізраїль відкликав своїх послів з Ірландії та Норвегії для "термінових консультацій" у середу через рішення двох країн визнати Палестинську державу.

Європейська правда

У Бундестазі закликали Францію "супроводжувати гучні заяви діями" у підтримці України

22.05.2024

Очільниця оборонного комітету Бундестагу Німеччини Марі-Агнес Штрак-Циммерманн закликала Францію активізувати допомогу Україні зброєю, зауваживши, що її внесок контрастує із заявами, які лунають від Парижа.

Штрак-Циммерманн, яка є ключовою кандидаткою "Вільних демократів" на виборах до Європарламенту та однією з найактивніших у Німеччині адвокатів підтримки України, заявила, що Франція мала б прискорити постачання зброї Україні.

Її коментарі з’явилися перед зустріччю у середу у форматі "Веймарського трикутника" – міністрів закордонних справ Німеччини, Франції та Польщі.

Європейська правда

Орбан: Угорщина хоче особливого формату членства у НАТО через Україну

24.05.2024

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан заявив, що його країна працює над "переосмисленням" статусу членства в НАТО, щоб дозволити їй потенційно уникнути участі у майбутніх операціях за межами Альянсу і посиленої підтримки України з боку НАТО.

За його словами, угорські військові посадовці і юристи вже працюють над тим, щоб розробити нову концепцію, яка б відрізняла Угорщину від інших членів НАТО.

Європейська правда

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ: В.Зеленський об'єднує Європу на базі спільної загрози з боку Росії

Фото: Reuters

Зволікання Джо Байдена із санкціонуванням використання західної зброї проти цілей у Росії дало змогу кремлівським силам сміятися з України та "полювати" на її народ, заявив Володимир Зеленський в інтерв'ю *The Guardian*.[4]

У розлогому інтерв'ю в Києві український президент заявив, що двозначність Білого дому коштувала життів, і закликав президента США подолати свої багаторічні побоювання щодо можливої ядерної "ескалації" з Москвою.

У четвер ввечері стало відомо, що після місяців лобіювання США зробили невеликий, але символічний крок - і вперше дозволять київським військовим використовувати зброю американського виробництва для ведення вогню на території Росії при захисті міста Харкова. Але в інтерв'ю *Guardian* Зеленський чітко дав зрозуміти, що йому потрібна можливість використовувати "потужну" зброю великої дальності, яка може вражати цілі в глибині російської території - червона лінія, яку Білий дім відмовляється зняти. За його словами, *США повинні "більше вірити в нас"*. Без цього зеленого світла, за словами Зеленського, інші союзники, такі як Велика Британія, також можуть не дозволити Україні використовувати свою далекобійну зброю. "*Повірте нам, ми повинні відповісти. Вони не розуміють нічого, крім сили. Ми не перша і не остання ціль*", - сказав він про Росію.

Володимир Зеленський також сказав:

[4] Volodymyr Zelenskiy: Russian troops are laughing at and 'hunting' Ukrainians. 31.05.2024. https://www.theguardian.com/world/article/2024/may/31/volodymyr-zelenskiy-russian-troops-have-been-laughing-at-and-hunting-ukrainians

- Нова американська зброя все ще не надійшла в достатній кількості, щоб оснастити додаткові українські бригади на північному сході, де просувається Росія.
- Володимир Путін був схожий на Адольфа Гітлера, сказавши: "Путін не божевільний. Він небезпечний, а це набагато страшніше".
- Він попросив колишнього прем'єр-міністра Великобританії Бориса Джонсона лобіювати Дональда Трампа напередодні голосування в Конгресі США у квітні за виділення Україні 61 млрд доларів допомоги, проти якого виступали крайні праві республіканці.

Виступаючи у своєму президентському штабі, Володимир Зеленський чітко дав зрозуміти, що хоче використовувати зброю великої дальності, таку як ракети Storm Shadow британського виробництва. Він сказав, що, незважаючи на повідомлення про протилежне, Великобританія не дала "100% дозволу" на це. Насправді Даунінг-стріт вичікує на американців, припустив Зеленський. "Ми двічі піднімали це питання. Ми не отримали від нього [Девіда Кемерона, міністра закордонних справ] підтвердження", - сказав він. Остаточне рішення Великої Британії та інших партнерів залежить від **"консенсусу",** а позиція Вашингтона має вирішальне значення, припустив він. "Ви знаєте, як це працює", - сказав він.

Байден вже давно стурбований ризиками прямого ядерного конфлікту з Москвою. Президент США, ймовірно, пропустить мирний саміт у Швейцарії наступного місяця, який організував Зеленський. На запитання, чи не відчуває він, що США та їхнє керівництво його підвели, він відповів: "Я думаю, що вони повинні вірити в те, що відбувається: "Я думаю, що вони повинні більше вірити в нас".

Десять країн висловилися на підтримку скасування "червоних ліній" заборони. Так, Президент Франції Еммануель Макрон висловив свою підтримку в середу, заявивши, що Україна може використовувати французькі ракети великої дальності Scalp проти ворожих російських військових об'єктів."Ніхто нікого не звинувачує, - сказав він. "Ми там, де ми є. Ми воюємо, і ми на війні, а не на її початку. Тому нам потрібно щодня шукати вихід із ситуації, що склалася".

І можна побачити, що **Володимир Зеленський шукає вихід у розбудові нової європейської антиросійської коаліції а рамках Саміту Миру.** Так, він здійснив неочікуване європейське турне, відвідавши за три дні Італію, Ватикан, Німеччину, Францію та Велику Британію. Цей візит безпосередньо пов'язаний з контрнаступом Збройних Сил України. Схоже турне Зеленський провів на початку лютого, коли за три дні відвідав Лондон, Париж та Брюссель. Тоді українська делегація отримала обіцянки нових поставок озброєння від західних партнерів. Незабаром було оголошено про формування "танкової коаліції", що означало прорив у питанні надання Києву важкої бронетехніки, яке до цього вважалося "червоною лінією" для західних столиць.

Під час останнього візиту Зеленський висловив сподівання на **створення "коаліції винищувачів".** Це питання є надзвичайно важливим для України, проте раніше не знаходило належної підтримки у західних партнерів. Візит мав на меті зміцнити підтримку західних союзників та забезпечити нові поставки озброєння, необхідні для успішного контрнаступу ЗСУ.

Таким чином, ***поїздка Володимира Зеленського по європейських столицях була спрямована на отримання конкретних результатів щодо військової підтримки України в умовах підготовки до важливих військових операцій*.**

Крім домовленостей про озброєння, Володимир Зеленський під час свого європейського турне добився підписання публічних декларацій з Францією, Німеччиною та Італією, які підтверджують підтримку руху України до НАТО і ЄС. Варто зазначити, що формулювання в цих документах залишають простір для різних інтерпретацій. Зокрема, в деклараціях зазначено, що Франція, Німеччина і Італія "повністю підтримують" комісію Україна – НАТО як "платформу для подальшого посилення та розширення поточної співпраці". Основна мета – "допомогти Україні

пройти шлях до євроатлантичної сім'ї відповідно до Бухарестської декларації". Нагадаємо, на саміті НАТО в Бухаресті у 2008 році Україна не отримала плану дій щодо членства в Альянсі, але отримала запевнення, що "обов'язково там буде".

Саміт НАТО у Вільнюсі запланований на липень. Президент Зеленський готовий взяти участь у ньому, проте висловив сподівання: "***Ані більшість українців, ані більшість європейців, ані більшість жителів усього простору НАТО не зрозуміють лідерів Альянсу, якщо на цьому саміті у Вільнюсі не прозвучить заслужене політичне запрошення для України до Альянсу".*** Нові декларації з очільниками Німеччини, Франції та Італії не передбачають прямої пропозиції членства для України на найближчому саміті НАТО. У них лише говориться, що у Вільнюсі "з нетерпінням очікується розв'язання всіх цих питань".

Володимир Зеленський здійснив своє європейське турне з метою не тільки отримати нові зобов'язання щодо військової допомоги, але й управляти очікуваннями західних лідерів щодо майбутнього контрнаступу ЗСУ. Президент України відвідав Італію, Ватикан, Німеччину, Францію та Велику Британію, де обговорював реалістичну ситуацію на полі бою, необхідні ресурси та потенційні результати.

Під час цього турне Зеленський також домігся підписання публічних декларацій з Францією, Німеччиною та Італією, які підтверджують підтримку руху України до НАТО і ЄС. Ці декларації містять формулювання, що дають широкий простір для інтерпретацій, але підтверджують наміри підтримати Україну на шляху до євроатлантичної інтеграції.

Лідери Великої Британії, Німеччини, Франції і Італії публічно заявляють про готовність підтримувати Україну "стільки, скільки потрібно", що підкреслює їхню довгострокову відданість допомозі Україні в її боротьбі за свободу і територіальну цілісність.

Але на них турне не зупинилось і Зеленський також вирушив у до Іспанії, Бельгії та Португалії. Тоді було підписано 3 нових безпекових угоди. 27 травня Україна та Іспанія підписали угоду, яка передбачає надання Україні 1 мільярда євро військової допомоги цього року та 5 мільярдів євро протягом наступних трьох років. Це демонструє рішучу підтримку з боку Іспанії у зусиллях України щодо захисту своєї територіальної цілісності та суверенітету.

28 травня Україна уклала двосторонню угоду про співробітництво у сфері безпеки з Бельгією. Згідно з угодою, Бельгія надасть Україні щонайменше 977 мільйонів євро військової допомоги та 30 винищувачів F-16 до 2028 року. Ця угода значно посилить українські військові спроможності, зокрема у сфері авіації.Того ж дня Україна підписала двосторонню угоду про безпеку з Португалією, яка передбачає надання щонайменше 126 мільйонів євро військової підтримки у 2024 році. Угода підтверджує участь Португалії у коаліції F-16, міжнародній коаліції спроможностей морської безпеки, а також у програмі закупівлі боєприпасів великого калібру.

Таким чином, український Президент став каталізатором нової єдності в Європі, яке несе великі геополітичні і безпекові зміни, як і для політичної архітектури світу, так і всього світу.

Україна-Бельгія

Євген Перебийніс провів зустріч з Генеральним директором з політичних питань МЗС Бельгії Гісленом Д'Хопом

17.05.2024

16 травня у рамках робочого візиту до м.Брюссель заступник міністра закордонних справ України Євген Перебийніс провів зустріч з генеральним директором з політичних питань МЗС Бельгії Гісленом Д'Хопом, генеральним директором з розвитку співробітництва та гуманітарної допомоги МЗС Бельгії Хейді Ромбаутс, виконавчим директором бельгійського агентства з питань розвитку «ENABEL» Жаном Ван Веттером та радником міністра розвитку співробітництва та великих міст Бельгії Олів'є Тері.

Євген Перебийніс висловив вдячність за всебічну підтримку, яку Королівство Бельгія надає Україні та українському народу з перших днів повномасштабного російського вторгнення.

У контексті розвитку двостороннього діалогу обговорено широкий спектр питань, зокрема проведення Глобального саміту миру, надання подальшої військової допомоги Україні, конфіскацію заморожених російських активів, а також посилення санкційного тиску на державу-агресора.

Крім того, сторони обговорили поточну безпекову та енергетичну ситуацію в нашій державі з огляду на триваючий наступ російських окупантів в Харківській області та щоденні ракетні обстріли.

Особливу увагу під час переговорів сторони приділили євроінтеграційним та євроатлантичним поступам України. У цьому зв’язку заступник міністра висловив вдячність бельгійській стороні за непохитну підтримку під час головування Бельгії в Раді ЄС. При цьому, Євген Перебийніс висловив сподівання щодо ухвалення переговорної рамки та проведення Першої міжурядової конференції з питань приєднання України до ЄС саме під час президентства Бельгії в ЄС у червні цього року.

МЗС України

Україна-Ісландія

Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з міністеркою закордонних справ Ісландії Тордіс Колбрун

21.05.2024

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: "Сьогодні я мав розмову з очільницею МЗС Ісландії та справжнім другом України Тордіс Колбрун. Я подякував Ісландії за її всебічну підтримку і привітав зусилля ісландського уряду, спрямовані на забезпечення довгострокової допомоги Україні. Ми також обговорили майбутній Глобальний саміт миру у Швейцарії та євроатлантичне майбутнє України".

МЗС України

Україна- Німеччина

Дмитро Кулеба провів у Києві переговори з федеральною міністеркою закордонних справ Німеччини Анналеною Бербок

21.05.2024

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба привітав у Києві свою німецьку колегу Анналену Бербок, яка здійснила сьомий візит в Україну з початку російського повномасштабного вторгнення в Україну. Під час двосторонніх переговорів міністри обговорили питання розвитку відносин між Україною та Німеччиною, роль Німеччини в посиленні обороноспроможності нашої держави, посилення коаліції на підтримку України в Глобальному саміті миру та стан підготовки червневої Конференції з питань відновлення України (URC2024), яка пройде у Берліні.

Дмитро Кулеба висловив вдячність німецькій стороні за потужну оборонну підтримку, яку уряд ФРН надає Україні. «Я дякую Німеччині за те, що вона взяла на себе лідерство у зміцненні протиповітряної оборони України та заохочує інших партнерів наслідувати її приклад. Сьогодні ми обговорили, як прискорити рішення третіх країн щодо надання Україні додаткових систем ППО «Patriot», - зазначив міністр.

Зі свого боку, Анналена Бербок рішуче засудила російську агресію та ракетні атаки з боку Росії на цивільні та інфраструктурні об’єкти, наголосивши на цілковитій та беззаперечній підтримці України у боротьбі за демократичні цінності. Глава німецького МЗС повторила свій заклик до міжнародних партнерів надати Україні більше засобів протиповітряної оборони. «Німеччина кожен день підтримує та буде підтримувати Україну, допоки в Україні не настане мирне життя», - зазначила Анналена Бербок.

Значну увагу в ході переговорів сторони приділили питанню підготовки до Глобального Саміту миру, що відбудеться 15-16 червня у Швейцарії. «Саміт має підтвердити прихильність до суверенітету, незалежності, єдності та територіальної цілісності держав у межах їхніх міжнародно визнаних кордонів, необхідність відновлення всеосяжного, справедливого та тривалого миру для України на основі Статуту ООН та ключових принципів міжнародного права», - зазначив міністр Дмитро Кулеба.

Дмитро Кулеба та Анналена Бербок підкреслили важливість чергової Конференції з відбудови України (URC2024), яка пройде у Берліні 11-12 червня та відзначили необхідність започаткування конкретних проєктів з відновлення за результатами Конференції.

Окремо міністри обговорили інтеграцію України до ЄС та НАТО, а також використання заморожених російських активів для потреб України.

МЗС України

Україна-Польща

Дмитро Кулеба провів зустріч з маршалком Сенату Польщі Малгожатою Кідавою-Блоньською

24.05.2024

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: "Я був радий зустрітися в Києві з маршалком Сенату Польщі Малгожатою Кідавою-Блоньською. Ми обговорили майбутній Глобальний саміт миру та діяльність Міжнародної кримської платформи. Парламентська співпраця має вирішальне значення для просування цих та інших міжнародних ініціатив. Ми також зосередилися на всебічному українсько-польському співробітництві, а також на оборонних потребах України та вступі до ЄС і НАТО".

МЗС України

Україна-Аргентина

Україна продовжує діалог з Аргентиною щодо повернення викрадених Росією українських дітей

25.05.2024

Цього тижня українська делегація на чолі з радницею-уповноваженою Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації Дар’єю Герасимчук відвідала Аргентину. Візит був організований Міністерством закордонних справ України в рамках

інформаційної кампанії «Викрадені голоси» на виконання плану дій Президента України Bring Kids Back UA.

Цей візит став продовженням діалогу, який започаткував Президент України Володимир Зеленський із Президентом Аргентини Хав'єром Мілеєм.

Дар'я Герасимчук та посол України в Аргентині Юрій Клименко зустрілися з представниками уряду Аргентини, зокрема з першим заступником міністра юстиції з питань прав людини Альберто Хуліо Баньосом та заступницею секретаря з прав людини та культурного плюралізму Уряду Автономного міста Буенос-Айрес Памелою Малєвіч.

Також українська делегація провела зустрічі у Представництві Євросоюзу з його очільником Амадором Санчесом Ріко та послами країн ЄС, з громадським захисником прав неповнолітніх та осіб з інвалідністю Атіліо Альваресом, а також з представниками Легіслатури Буенос-Айреса, українською громадою, дипломатами, студентами, викладачами, експертами та місцевими ЗМІ.

На зустрічі з керівництвом МЗС Аргентини посол України подякував аргентинській стороні за приєднання Буенос-Айресу до реалізації 1 і 5 пунктів української Формули миру та наголосив на важливості долучення Аргентини до Міжнародної коаліції за повернення українських дітей, до складу якої вже входять 36 країн.

Під час обговорення питання долі викрадених Росією українських дітей та їхнього повернення уповноважена Президента України наголосила на важливості 4 пункту Формули Миру для порятунку майбутнього України - її дітей, яких викрала Росія. “Голос Аргентини має впевнено звучати в Коаліції країн, адже ви маєте власні травмуючі спогади і втрачені дитячі долі. Сьогодні від російської агресії страждають українські діти, завтра це можуть бути діти з іншої країни, якщо не боротися із абсолютним злом, яким є сьогодні Росія”, - підкреслила Дар'я Герасимчук. “Об'єднавши зусилля для порятунку викрадених українських дітей на виконання 4 пункту Формули Миру країни світу разом зможуть створити нову ефективну систему захисту дітей у всьому світі”, - додала вона.

Аргентинська сторона запевнила, що розглядає можливість приєднання до Міжнародної коаліції за повернення українських дітей. Під час зустрічі в Національному Конгресі Аргентини українська делегація дізналася про проєкт декларації щодо приєднання Аргентини до цієї коаліції, внесений групою аргентинських парламентарів. Українська сторона висловила вдячність і сподівання на якнайшвидше ухвалення цієї ініціативи.

У залах вищих державних органів Аргентини підлітки Іван Матковський та Владислав Буряк розповіли свої історії про пережиті російські звірства. Влад провів 90 днів у російському полоні та бачив тортури над цивільними, а Івана викрали, примусово перемістили до Донецька і він ледь не потрапив до "нової російської сім'ї". Вони закликали Аргентину стати партнерами в боротьбі з російським агресором.

Дар’я Герасимчук розповіла про те, що державі за допомогою громадських організацій вдалося повернути з депортації та примусового переміщення лише майже 400 дітей.

“Це надзвичайно важка задача. Повернення кожної дитини є надскладним завданням, адже росіяни роблять все можливе для того, аби заплутати сліди та не дати нам можливості знайти та повернути наших дітей”, - зазначила вона.

Уповноважена Президента України привернула увагу до державного порталу «Діти війни», де щоденно оновлюється інформація щодо випадків примусового переміщення та депортації українських дітей, про які стає відомо українській владі, кількості жертв серед дітей, як поранених, так і загиблих, фактів зникнення дітей та кількості дітей, яких було знайдено.

Дар’я Герасимчук повідомила, що Національне інформаційне бюро зібрало інформацію про близько 20 тисяч випадків викрадення українських дітей, депортованих чи примусово переміщених. Імена та дані дітей верифіковано відповідними державними органами. Вона наголосила, що Росія проводить цілеспрямовану геноцидну політику. “Сьогодні у світі не існує глобальної системи безпеки дітей - саме це довели зламані долі українських дітей та їх втрачені життя”, - додала вона.

Також сторони обговорили план Bring Kids Back UA, ініційований Президентом України. Дар’я Герасимчук пояснила, що цей план охоплює всі аспекти вирішення питання викрадення українських дітей росіянами та їх повернення: пошук, реінтеграція, адвокація, розвиток сімейних форм виховання, документування злочинів Росії та міжпарламентська взаємодія.

Довідково: Інформаційна кампанія «Викрадені голоси», в межах якої спільними зусиллями Офісу Президента України та МЗС за підтримки благодійного фонду “Відродження” вдалося забезпечити приїзд делегації України в Аргентину, є частиною плану дій Bring Kids Back UA. Мета кампанії – інформування світової спільноти щодо злочинів Російської Федерації проти українських дітей задля їх порятунку та захисту їхніх прав, припинення депортації та примусового переміщення, запобігання примусовій передачі українських дітей до російських родин, а також щодо необхідності вжиття всіх можливих заходів для безпечного повернення українських дітей назад до України.

МЗС Україн

Джерело: Армія FM

Зміни на фронті

Зміни на фронті:

Тренд: ***Сили оборони України зупинили наступ російських військ на Харківському напрямку змусивши їх перегруповуватись.***

Сили оборони України вживають усіх необхідних заходів для стримування наступу російських військ, виснаження його бойового потенціалу та стабілізації обстановки. Повітряні сили та ракетні війська і артилерія Сил оборони України наносять удари по скупченнях особового складу та техніки сил Росії.

На Чернігівському та Сумському напрямках противник активних наступальних дій не проводив. Ситуація під контролем Сил оборони.

На Харківському напрямку росіяни здійснює перегрупування військ.

На Куп'янському напрямку ситуація напружена. Бої ведуться в районах Степової Новоселівки, Піщаного та Берестового.

На Лиманському напрямку українські захисниками успішно відбивають атаки поблизу Дружелюбівки, Невського, Тернів, Торського та Григорівки.

На Сіверському напрямку були відбиті спроби росіян наблизитися до наших позицій в районах Спірного, Івано-Дар'ївки та Верхньокам'янського. Втрат позицій не допущено.

На Краматорському напрямку українські військові відбили дві атаки окупантів в районах Кліщіївки та Андріївки.
На Покровському напрямку Тривають важкі бойові дії в районах Євгенівки та Новопокровського. Ситуація під контролем Сил оборони України.
На Курахівському напрямку ситуація дещо напружена. Російські війська постійно намагаються прорвати українську оборону неподалік Невельського, Красногорівки, Георгіївки, Парасковіївки та Костянтинівки.
На Оріхівському напрямку росіяни здійснють безуспішні атаки в районі села Копані. Втрат позицій не допущено.
На Придніпровському напрямку підрозділи Сил оборони відбивають одну атаку за іншою російських загарбників північніше Кринок.
На решті напрямків обстановка суттєвих змін не зазнала. За останній тиждень травня війська Росії здійснили 21 тисячу обстрілів та 431 авіаудар по території України.

Військова допомога

Франція передала Україні нові партії зброї, боєприпасів, бронетранспортерів VAB, автотехніки та катерів.

Нідерланди приєдналися до ініціативи Данії й Швеції з закупівлі для України бойових машин піхоти CV90, уряд якої виділив на реалізацію проєкту близько 400 мільйонів євро.

США. Міністерство оборони США розкрило вміст нового пакету військової допомоги Україні на суму 225 млн доларів.

Що передбачає законопроєкт про допомогу Україні, ухвалений Палатою представників США, і чим він відрізняється від запиту Білого дому 22 квітня 2024.

Згідно з новим пакетом в 225 млн доларів Україна отримає ракети для систем ППО HAWK, ракети до комплексів Stinger, боєприпаси для HIMARS, а також 155-мм гаубиці та партію артилерійських снарядів калібру 155-мм та 105-мм.

Крім того, США передадуть:

- бронетранспортери M113;
- причепи для перевезення важкого обладнання;
- берегові та річкові патрульні катери;
- ракети з провідним наведенням (TOW);
- протитанкові системи Javelin та AT-4;
- боєприпаси для стрілецької зброї;
- прилади нічного бачення;
- запасні частини, технічне обслуговування та інше допоміжне обладнання.

В кінці травня адміністрація Байдена дозволила Україні використовувати американську зброю для ударів по території росії, але тільки в прикордонному з Харківським регіоні. При цьому Байден зазначив, що американська зброя не повинна використовуватися Україною для ударів углиб росії на 320 кілометрів по Москві чи Кремлю.

Тренд: ***Росія заручилась підтримкою Пекіна у формуванні глобального антизахідного дипломатичного фронту***

З початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, ***Китай у десять разів збільшив постачання високоточних верстатів до РФ для російської військової промисловості***, такі дані навела британська газета *Financial Times*.[5] Тому не дивно, що китайські виробники тепер домінують у торгівлі критично важливими елементами для військової промисловості Москви. Різке збільшення поставок сучасних верстатів, здатних виконувати надзвичайно точну фрезерну обробку металу, викликає справедливе занепокоєння серед союзників України. Так, за даними російської митниці, у лютому 2024 китайські виробники поставили обладнання на 68 млн доларів, тоді як у лютому 2022 року цей показник становив 6,5 млн доларів. Частка китайських верстатів з числовим програмним управлінням (ЧПУ) у російському імпорті зросла з 12% до 57%. Крім того, Москва імпортує значні обсяги інструментів з ЧПУ, вироблених у Тайвані та Південній Кореї.

Майкл Раска, доцент Сінгапурської школи міжнародних досліджень імені С. Раджаратнама, зазначає, що Китай і Росія мають спільні політичні інтереси в протистоянні США. За його словами, Росія змушена покладатися на Китай, оскільки відрізана від європейської техніки.Торгівля між Китаєм і Росією, включно з нафтою, обладнанням, споживчими товарами та авто, підтримує російську економіку, що постраждала від санкцій. Лідер Китаю Сі Цзіньпін, зокрема, заявив у жовтні 2023 року, що річний товарообіг між двома країнами досяг "історичного максимуму" - майже 200 мільярдів доларів. Пекін при цьому стверджує, що не постачає РФ летальну зброю і не підтримує її військову агресію проти України.

Проте, аналіз експортних документів, проведений FT, показує, що деякі великі китайські виробники мають тісні зв'язки з Народно-визвольною армією Китаю (збройні сили КНР). Наприклад, компанія *Wuhan Huazhong Numerical Contro*l, яка збільшила експорт до Росії, була головним підрядником у проєкті заміни іноземних систем ЧПУ на вітчизняні в оборонній промисловості Китаю і працювала з китайським виробником реактивних винищувачів *Shenyang Aircraft Corporation*. HuazhongCNC перебувала під санкціями США з 2008 по 2010 роки за порушення закону про заборону передачі військових технологій або обладнання до Сирії, Ірану і Північної Кореї. Тепер ж всі китайські компанії, що продовжують торгувати з російськими імпортерами і ризикують зіткнутися з обмеженнями США, які можуть поставити під загрозу здатність торгувати на інших ринках.

США, як вказують автори статті, вже запровадили санкції проти низки великих компаній, що постачають Росії верстати з ЧПУ. При цьому колишня заступниця помічника торгового представника США Емілі Кілкріз заявила FT, що Вашингтон неохоче накладав фінансові санкції на китайські компанії, які допомагають Росії, через побоювання, що це знизить ефективність таких заходів у разі прямої кризи у відносинах з Пекіном. У той же час, Китай дає Росії велику перевагу. Так, аналіз Інституту країн, що розвиваються, Банку Фінляндії свідчить, що середня ціна кошика китайських товарів для Росії, здатних підтримати її військові дії, зросла на 78% з 2021

[5] Китай у 10 разів збільшив поставки Росії високоточних верстатів для військової промисловості - FT 03.01.2024. https://www.bbc.com/ukrainian/articles/ce5jnn40ypko

по 2023 рік. При цьому ціна китайського експорту тих самих товарів в інші країни зросла всього на 12%. За словами Олександра Габуєва, директора Російсько-євразійського центру Карнегі в Берліні, чинні санкції США і заходи експортного контролю проти військових підрядників Пекіна з інших питань змусили багато китайських компаній ігнорувати потенційні санкційні ризики США..

Як Росія застосовує китайські пристрої з ЧПУ - поки що неясно. Але просто економічним виміром пекінсько-московська дружба не закінчується. Так, у травні Путін прибув до Китаю з дводенним візитом. Це його другий візит до Пекіна за менш ніж рік і перша закордонна поїздка після чергового "переобрання" президентом РФ. У 2023 році Сі Цзіньпін також здійснив свою першу закордонну поїздку саме до Росії після переобрання лідером Китаю. Загалом це вже 43-тя їхня зустріч, що є рекордною кількістю контактів для керівника Китаю з будь-яким іншим главою держави. Для порівняння: з президентами США Сі зустрічався 18 разів, а з прем'єрами Індії — 19 разів.

Важливою темою перемовин для РФ стали фінанси. Китайські банки в останні місяці почали відмовлятися обслуговувати транзакції, пов'язані з Росією, через побоювання вторинних санкцій з боку США та ЄС. За даними російського Центробанку, експортери не можуть повернути до Росії десятки мільярдів доларів через проблеми з платижами, і значна частина цих коштів зависла саме в китайських банках. У заяві за підсумками перших перемовин сторони оголосили, що Росія та Китай домовилися посилювати співпрацю у банківській сфері.

Але можна припусти, що і військова тематика не залишила перемовини: за роки війни ***саме Китай підтримував російський оборонно-промисловий комплекс, забезпечуючи його сировиною, електронікою і компонентами***. Сі Цзіньпін та інші китайські офіційні особи стверджують, що Китай не є стороною конфлікту між Росією та Україною, але насправді допомога Пекіна дозволяє Росії продовжувати агресивні дії.[6]

За підсумками першого дня перемовин **Сі і Путін оголосили про намір посилити співпрацю в оборонній сфері та заявили про спільні позиції щодо "українського питання".** Воно у Пекіні обговорювали в контексті улюбленої теми Сі й Путіна — боротьби проти домінування США й формування багатополярного світу, архітекторами якого мріють стати Пекін і Москва. Якщо розглядати це більш детально, то у заяві за підсумками переговорів очільники Китаю та РФ:

- 15 разів згадали про США та їхню негативну роль у сучасному світі. Зокрема, у такому характерному формулюванні: «сторони знову підтверджують серйозне занепокоєння у зв'язку зі спробами США з порушенням стратегічного балансу забезпечити собі вирішальну військову перевагу»;
- виступили проти «втручання в суверенні справи держав шляхом використання багатосторонньої чи національної юстиції» і проти порушення «національних імунітетів» (що особливо важливо для Путіна, якого прагне арештувати Міжнародний кримінальний суд);
- засудили ініціативи Заходу заморозити й вилучити національні активи (надзвичайно актуально для Росії та важливо для Китаю через можливу агресію щодо Тайваню);
- засудили санкційну політику Заходу;
- підкреслили, що недопустимо застосовувати ядерну зброю (*цей пункт, вочевидь, з'явився з ініціативи Пекіна, якому не подобаються регулярні спроби ядерного шантажу з боку Москви*);

[6] Putin hails Russia's ties with China as 'stabilizing' force in the world.16.05.2024. https://www.washingtonpost.com/world/2024/05/15/russia-vladimir-putin-china-xi-meeting/

- засудили розширення НАТО і «створення військових плацдармів поблизу кордонів інших ядерних держав».

Китай і Росія також домовилися збільшити кількість і масштабність спільних військових навчань і посилити співпрацю оборонних відомств. І вкотре **виступили проти західної допомоги Україні** («необхідність припинення будь-яких кроків, що сприяють затягуванню бойових дій і подальшій ескалації конфлікту»). **Москва окремо підтримала «мирний план» Пекіна, який пропонує заморозити війну й торпедує при цьому формулу миру, яку просуває Україна**. Спільна стратегія Китаю та Росії в цьому контексті очевидна: ***продемонструвати решті світу, насамперед країнам Глобального Півдня, що саме Україна та її партнери на Заході винні в тому, що війна триває.***

На жаль, спільні зусилля Китаю та Росії в цьому напрямку дають результати: від участі в мирному саміті у Швейцарії вже відмовилися президенти двох важливих держав Глобального Півдня — Бразилії та ПАР. У цілому, можна говорити, що Москва веде активну політику, щоб відмовляти держави від участі у саміту. Адже для неї це тепер пряма загроза. Якщо більше 100 країн візьме в ньому участь із спільною декларацією, це можна вважати за створення **глобальної антиросійської коаліції**.

На другий день візиту Путін прибув до Харбіна — міста, заснованого підданими Російської імперії наприкінці XIX століття. Разом із заступником голови КНР Хань Чженом він відвідав Харбінський технологічний інститут — провідний центр досліджень і розробок озброєння, включно з ракетними технологіями. «Те, що цей візит відбувся так відкрито, символічно свідчить про готовність Пекіна надати технології прямого військового застосування для підтримки війни Росії проти України», — зазначив експерт з безпеки Атлантичної ради Маркус Гарлаускас у коментарі для The New York Times.

Цей візит є промовистою відповіддю на заклики США та ЄС не надавати військову допомогу Росії. **Пекін явно підвищує ставки**, демонструючи рішучість у посиленні конфронтації із Заходом. Хоча це не означає, що вже завтра ми побачимо китайське озброєння в руках росіян, Вашингтону та європейським столицям варто шукати дієвіші інструменти впливу на Китай, ніж просто слова.

Сі Цзіньпін і Володимир Путін поділяють бачення "багатополярного" світового порядку, в якому країни на чолі з Китаєм і Росією можуть діяти за іншими правилами, ніж ті, що встановлені Сполученими Штатами та іншими ліберальними демократіями. Мейя Нувенс, старший науковий співробітник з питань китайської політики безпеки і оборони в Міжнародному інституті стратегічних досліджень, зазначає, що Росія та Китай зосереджують увагу на невдачах Заходу та США, навіть якщо вони не будуть названі прямо.

Візит Путіна до Китаю після європейського візиту Сі свідчить про те, що Пекін не змінив свого ставлення до двосторонніх відносин з Росією, незважаючи на заклики європейських лідерів припинити підтримку китайською стороною військової економіки і оборонної промисловості Росії. **Путін і Сі мають спільну мету — переформатовати глобальну владу і покласти край домінуванню США у світових справах.**

Таким чином формується нове відкрите дипломатичне протистояння між США та Китаєм за домінування світом, і в ньому результат українсько-російської війни відіграватиме вирішальну роль.